

เลขที่.....

## แบบรายงานการเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา/ ศึกษาดูงาน

 รายบุคคล     กลุ่มบุคคล

ชื่อ - นามสกุล : นางสาวกัญญาดา จิมกระโทก	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์
สังกัดฝ่าย / ส่วนงาน : งานจัดการวิทยทรัพยากร ส่วนบริหารงานวิทยทรัพยากร	
ชื่อ - นามสกุล : นางปัทมาพร ยูพรพงศ์กุล	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์
สังกัดฝ่าย / ส่วนงาน : งานจัดการวิทยทรัพยากร ส่วนบริหารงานวิทยทรัพยากร	
ชื่อ - นามสกุล : นางสาวอัญชลี ตุ่มทอง	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์ชำนาญการ
สังกัดฝ่าย / ส่วนงาน : งานบริการวิทยทรัพยากร ส่วนบริหารงานวิทยทรัพยากร	
ชื่อหลักสูตร	โครงการ 120 ปี แห่งการสถาปนาหอสมุดแห่งชาติ
วัน/เดือน/ปี	25-26 มีนาคม 2569
สถานที่จัด	สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร
หน่วยงานผู้จัด	สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร
ค่าใช้จ่าย	<input checked="" type="radio"/> ไม่มี <input type="radio"/> มี จำนวน ..... บาท เบิกจ่ายจากงบประมาณ <input type="radio"/> แผ่นดิน <input type="radio"/> เงินรายได้ <input type="radio"/> งบอื่นๆ (ระบุ)
ใบเกียรติบัตร/ วุฒิบัตร	<input type="radio"/> ได้รับ <input type="radio"/> ไม่ได้รับ เนื่องจาก..... <input checked="" type="radio"/> ไม่มี

สรุปสาระสำคัญ

สำนักหอสมุดแห่งชาติจัดโครงการครบรอบ 120 ปี แห่งการสถาปนาหอสมุดแห่งชาติ โดยกิจกรรมในโครงการเป็นการบูรณาการทั้งด้านวิชาการและสุนทรียศิลป์ ได้แก่

1. การสัมมนาวิชาการนานาชาติ เพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากผู้นำองค์กรด้านห้องสมุดและผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดและสารสนเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. การจัดนิทรรศการ “120 ปี หอสมุดแห่งชาติ จารึกอดีต บันทึกปัจจุบัน รังสรรค์อนาคต”
3. การจัดพิมพ์หนังสือ เรื่อง “120 ปี หอสมุดแห่งชาติ จารึกอดีต บันทึกปัจจุบัน รังสรรค์อนาคต”
4. กิจกรรมเยี่ยมเยือนแหล่งเรียนรู้มรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยการนำชม อาคารถาวรวัตถุ (ตึกแดง) หอสมุดดำรงราชานุภาพ หอสมุดดนตรีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และห้องสมุดดนตรี ทูลกระหม่อมสิรินธร และหอวชิราวุธานุสรณ์
5. การนำชมแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของหอสมุดแห่งชาติ ได้แก่ ห้องจัดแสดงตู้ลายทอง ห้องเอกสารโบราณ ห้องหนังสือหายาก และห้องหนังสือประเทศไทย ราชกิจจานุเบกษา และหนังสือนานาชาติ
6. กิจกรรมดนตรีในสวน จากสำนักการสังคีต กรมศิลปากร และวงเอี่ยมเกลอ
7. การออกร้านจำหน่ายหนังสือ ของที่ระลึก อาหารและเครื่องดื่ม

สรุปเนื้อหาประเด็นสำคัญ ดังนี้

**1. การบรรยาย เรื่อง สังคมอุดมปัญญา : หอสมุดแห่งชาติกับการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้**  
**อย่างยั่งยืน** โดย นายอภิสิทธิ์ ไส้ตู่โรไกล อดีตผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (CEA)

สรุปเนื้อหาประเด็นสำคัญ

- ปัจจุบัน การค้น Google ในการค้นหา และใช้คำค้นต่าง ๆ AI จะรวบรวมและจดจำคำทั้งหมด เนื่องจาก AI เป็นตัวสำคัญที่จะเจนเรทความรู้ใหม่ ๆ ขึ้นมา และสามารถโต้ตอบ ให้ความรู้และผสมความรู้ขึ้นมา

- ความรู้เอาไว้ระดับสติปัญญา ไม่ใช่เอาไว้พูดคุยข่มเหงคนอื่น

- ความรู้ไม่ใช่แค่การระดับความรู้ ต้องคำนึงถึงคุณค่าการเอาไปใช้ประโยชน์

ตัวอย่าง ความรู้ภาษาตะวันออก จะมีคนเรียนน้อย เนื่องจากเรียนไปเพื่องานทางวิชาการหรืออ่านเอกสารทางภาษาตะวันออก

- การส่งต่อความรู้ สังคมไทยจะเป็นปัญหาในการส่งต่อความรู้ เพราะไทยเป็นสังคมภาษาพูด

เช่น พูดซุบซิบนินทา จึงสะท้อนทำให้อีกรุ่นได้รับความรู้เปลี่ยนไป

อนาคตของห้องสมุด จะมี 3 ภารกิจหลัก (The future of national library)

1. ความรู้ต้องเข้าถึงง่าย (Accessible knowledge)

2. ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย (Laboratorial for research)

3. ความรู้ต้องมีการแบ่งปัน (Cultivating community)

การทำงานอนาคตของห้องสมุด

- Integrating Artificial Intelligence (การบูรณาการปัญญาประดิษฐ์): การใช้ AI

เข้ามาช่วยในกระบวนการทำงาน เช่น การถอดข้อความอัตโนมัติหรือการวิเคราะห์หมวดหมู่

- Enhancing the presentation of historical text (การยกระดับการนำเสนอข้อความทางประวัติศาสตร์):

การใช้เทคโนโลยีช่วยให้ข้อความเก่าแก่ที่อ่านยากหรือชำรุดกลับมามีความชัดเจนและน่าสนใจมากขึ้น

- Archiving with strategies (การจัดเก็บจดหมายเหตุอย่างมีกลยุทธ์): การวางแผนจัดเก็บข้อมูลดิจิทัลเพื่อให้เข้าถึง ได้ง่ายและยั่งยืนในระยะยาว

- Social and economic value (คุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจ): การทำให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์มีมูลค่าเพิ่มขึ้นทั้งในแง่ของการเรียนรู้ของคนในสังคมและการนำไปต่อยอดเชิงพาณิชย์หรือการท่องเที่ยว มีการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนห้องสมุดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI)

- Turn Library into Center for AI Literacy : เปลี่ยนห้องสมุดให้เป็นศูนย์กลางด้าน AI Literacy

- Active Community Space : แนวคิดการสร้างพื้นที่ชุมชนรูปแบบใหม่ เน้นประสบการณ์และเทคโนโลยี ใช้พื้นที่เชิงประสบการณ์ควบคู่กับเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น VR, VA, UX เพื่อสร้างความล้ำสมัย

เข้าถึงได้และเข้าใจง่าย พื้นที่ต้องถูกออกแบบให้ทุกคนเข้าถึงได้ง่าย (Accessible) และทำความเข้าใจได้ง่าย

(Comprehensible) ความเท่าเทียมและมีส่วนร่วม : สร้างความเท่าเทียม (Equality) และความเท่าเทียมมีส่วนร่วม (Inclusive) ให้กับสมาชิกทุกคน

**2. การบรรยาย เรื่อง ก้าวข้ามขีดจำกัดยกระดับบรรณารักษ์ และห้องสมุดไทยสู่สากล**

โดยคุณ นริศรา เพชรพนาภรณ์ บรรณารักษ์หอสมุดรัฐสภา กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ได้กล่าวถึงประสบการณ์และการเข้าร่วมประชุมกับนานาชาติ เช่น

- การประชุมสหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)) ครั้งที่ 65 พ.ศ. 2542 จัดที่ BITEC บางนา กรุงเทพฯ
  - การประชุมสมาคมบรรณารักษ์ ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ระหว่าง 31 ตุลาคม-2 พฤศจิกายน 2561 (Association of Parliamentary Librarians of Asia and the Pacific: APLAP)
  - การประชุมใหญ่สามัญและการประชุมสุดยอดห้องสมุดและสารสนเทศโลก ครั้งที่ 86 ของ IFLA 15-21 สิงหาคม 2563 เมืองดับลิน ประเทศไอร์แลนด์ (World Library and Information Congress 86 th IFLA General Conference and Assembly 15-21 August 2020 Dublin, Ireland)
  - การประชุมห้องสมุดและงานวิจัยสำหรับรัฐสภา ที่ประเทศสเปน ปี 2024 (IFLA:APLAP 2024)
  - การประชุมใหญ่สามัญและการประชุมสุดยอดห้องสมุดและสารสนเทศโลก IFLA ครั้งที่ 89 วันที่ 18-22 สิงหาคม 2568 (IFLA World Library and Information Congress 89th IFLA General Conference and Assembly 18 - 22 August 2025)และกำลังจะมีการประชุม IFLA WCIC 2026 ที่เมืองปูซาน ประเทศเกาหลีใต้ ระหว่างวันที่ 10-13 สิงหาคม 2569
- วัตถุประสงค์ในการเข้าร่วม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและการพัฒนา และในการประชุมแต่ละครั้ง ได้ฝึกภาษาทำได้นำมาพัฒนางานพัฒนาวิชาชีพและปรับปรุงการทำงานในห้องสมุดรัฐสภา พร้อมทั้งได้เรียนรู้ และนำมาปฏิบัติ และถ่ายทอดสรุปประเด็นสาระที่สำคัญที่นำมาปรับปรุงและพัฒนางาน และผลงานที่เกิดขึ้น
- ทำผลงานวิจัย และไปนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษแบบสั้นๆ
  - จัดทำ Green library Project โดยให้คณะทำงานขับเคลื่อนสำนักวิชาการเป็นสำนักสีเขียว (Green Library) หมวด 4 การจัดการของเสีย และมีการจัดส่งเข้าประกวด
  - จัดทำเพจ จัดทำโปสเตอร์ข่าว เช่น เพจ LIRT GO LIVE Streaming ซึ่งเป็นเพจข่าว
  - คลังสารสนเทศดิจิทัล PRT (Parliamentary Repository of Thailand)เป็นคลังหอสมุดรัฐสภาแห่งแรก
  - ฐานข้อมูลรัฐสภาแบบเปิด (LIRT)
  - จัดทำชุดข้อมูล (Dataset)
  - การแปลงภาพเอกสารเป็นข้อความ (Optical Character Recognition : OCR)



### 3. การบรรยาย เรื่อง The Sustainable Concerning to Libraries in Hungary

โดย Prof. Dr. Ágnes Hajdu Barát

กล่าวถึง บทบาทของห้องสมุดในการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาห้องสมุดสีเขียวตามมาตรฐานสากลของ IFLA ซึ่งครอบคลุมทั้งการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอกรณีศึกษาความสำเร็จจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และตัวอย่างการดำเนินงานในประเทศฮังการีที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ที่ว่าด้วยห้องสมุดยุคใหม่ต้องปรับตัวจากสถานที่เก็บหนังสือไปสู่การเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมเพื่อความรับผิดชอบต่อโลกและสังคมในระยะยาว

#### 1. บทบาทใหม่ของห้องสมุดในยุคแห่งความยั่งยืน

การปรับตัวต่อความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม: ปัญหาการขยายตัวของอุตสาหกรรมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้สถาบันทางวัฒนธรรมอย่างห้องสมุดต้องปรับเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนจากที่เก็บหนังสือสู่ศูนย์กลางชุมชน: ห้องสมุดสมัยใหม่ไม่ใช่แค่ที่เก็บหนังสือ แต่เป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมที่มีพลวัต สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลดิจิทัล การมีส่วนร่วมของชุมชน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

#### 2. แนวทางการเป็นห้องสมุดสีเขียวของ IFLA (IFLA Green Library Guidelines)

เหตุผลที่ต้องมีห้องสมุดสีเขียว"

2.1. เพื่อความยั่งยืนในฐานะความรับผิดชอบต่อร่วมกันของโลก ความยั่งยืนไม่ใช่เรื่องของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นภาระหน้าที่ที่ทุกภาคส่วนทั่วโลกต้องร่วมมือกัน

2.2 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และ ปัญหาจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มากขึ้น นำไปสู่ความท้าทายใหญ่หลวง เช่น การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและการขาดแคลนพลังงาน

2.3 ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและช่องว่างในการเข้าถึง ห้องสมุดจึงมีบทบาทในการลดช่องว่างนี้ โดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลและทักษะดิจิทัลเพื่อสร้างความเท่าเทียมในสังคม

2.4 หน่วยงาน/สถาบันสาธารณะต้องเป็นผู้นำด้วยการทำตัวเป็นแบบอย่าง

2.5 เพื่อการดำเนินงานสอดคล้องกับวาระปี 2030 ของสหประชาชาติ โดยการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้ง 17 ประการ เพื่อสร้างโลกที่น่าอยู่ขึ้นในอนาคต

IFLA ได้กำหนดแนวทางห้องสมุดสีเขียวเพื่อเป็นกรอบการทำงานสำหรับห้องสมุดทุกประเภท โดยมีมิติสำคัญ ดังนี้

- การมีส่วนร่วมของชุมชน: ห้องสมุดต้องปรับบทบาทจากเพียงที่เก็บหนังสือไปเป็นศูนย์กลางของชุมชนที่มีพลวัต โดยจัดกิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วมและตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น เพื่อผลักดันเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

- การเข้าถึงและความครอบคลุม : มุ่งเน้นการ ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำ โดยเปิดโอกาสให้คนทุกกลุ่มเข้าถึงข้อมูลและบริการได้อย่างเท่าเทียม เช่น การสอนทักษะดิจิทัลให้ผู้สูงอายุ หรือการให้บริการอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อช่วยผู้ว่างงานค้นหางาน

- การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ : การบริหารจัดการทรัพยากรภายในห้องสมุดอย่างคุ้มค่าที่สุด รวมถึง การจัดการพลังงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกับการปกป้องทรัพยากรของห้องสมุด

- ความรับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร: การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดเพื่ออนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่เปราะบาง และขยายขอบเขตการเข้าถึงความรู้ให้กว้างไกลไปทั่วโลก

จากประเด็นเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าห้องสมุดยุคใหม่ต้องบูรณาการความยั่งยืนเข้ากับวัฒนธรรมองค์กร การบริการและการจัดการความรู้ เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและโลกอย่างเป็นรูปธรรม

IFLA Guidelines for Green Libraries <https://repository.ifla.org/items/4abef7f2-4b9f-4dee-8043-26cfdaf0b7e6>

### 3. กรณีศึกษาความสำเร็จ: ประเทศไทยและฮังการี

- ประเทศไทย: หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลชนะเลิศ IFLA Green Library Project Award 2025 จากโครงการ "Journey of Transformation: From Waste to Wealth"

- ประเทศฮังการี: ห้องสมุดในฮังการีมีกิจกรรมที่สนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของ UN อย่างเป็นรูปธรรม ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการ

- Grannynet: สอนทักษะดิจิทัลให้ผู้สูงอายุเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (เป้าหมายที่ 1)

- Green Oasis: สร้างมุมอ่านหนังสือที่เน้นความรู้ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน (เป้าหมายที่ 2)

- การใช้พลังงานสะอาด: ห้องสมุดบางแห่งติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (เป้าหมายที่ 7)



Grannynet Course



Green Oasis

### 4. ความท้าทายและทิศทางในอนาคต

ข้อจำกัดด้านงบประมาณ เทคโนโลยี และช่องว่างเชิงนโยบายยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญในการปรับตัวสู่ห้องสมุดสีเขียวเต็มตัว

- ทิศทางอนาคต: มุ่งสู่การเป็น ห้องสมุดที่ปล่อยคาร์บอนเป็นศูนย์ (Carbon-neutral libraries), การใช้ AI ช่วยในการอนุรักษ์ดิจิทัล และระบบห้องสมุดอัจฉริยะ (Smart library systems)

โดยสรุป: ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำด้านความยั่งยืน โดยทำหน้าที่เป็นทั้งแบบอย่างในการรักษาสิ่งแวดล้อมและเป็นผู้พิทักษ์มรดกทางวัฒนธรรมผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและการออกแบบที่ยั่งยืน

### 4. การบรรยาย เรื่อง National Library : community and collaboration strategies to serve

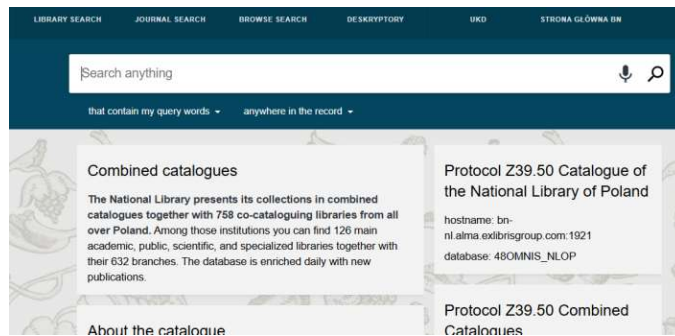
customers By Dr. Tomasz Makowski Director General of the National Library of Poland and Chair of Conference of Directors of National Libraries (CDNL)

ดร. Makowski กล่าวถึงบทบาทของหอสมุดแห่งชาติไม่ควรเป็นเพียงแค่สถานที่เก็บรักษาหนังสือสำหรับนักวิจัยหรือกลุ่มคนชั้นสูงเท่านั้นแต่ต้องเป็น "พื้นที่ที่ทุกคนเข้าถึงได้" รวมถึงการบริการของห้องสมุดด้วยที่เปลี่ยนผ่านจาก "ที่เก็บหนังสือ" สู่ "ศูนย์กลางความรู้"

## กลยุทธ์การสร้าง "ความร่วมมือ" (Collaboration Strategy)

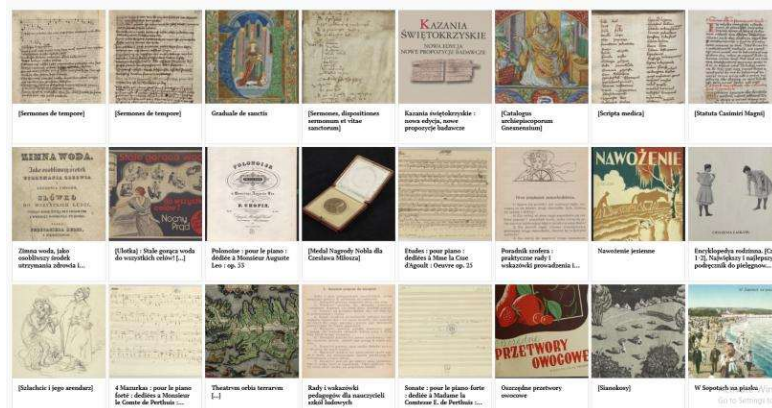
หัวใจสำคัญของหอสมุดแห่งชาติโปแลนด์ภายใต้การดำเนินงานของนำของ ดร. Makowski คือ "การทำงานร่วมกันเป็นระบบเครือข่าย" หรือ Union Catalogues & Co-cataloguing ผลักดันให้ห้องสมุดต่าง ๆ ทั่วประเทศใช้ระบบมาตรฐานเดียวกัน (เช่น ระบบ Alma) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรเข้าด้วยกัน ซึ่งทำให้ห้องสมุดขนาดเล็กสามารถใช้เครื่องมือและฐานข้อมูลคุณภาพระดับเดียวกับห้องสมุดขนาดใหญ่ได้ และเกิดการแบ่งปันทรัพยากร รวมถึงส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดการคอลเลกชัน และการทำระบบสืบค้นร่วมกัน ซึ่งเป็นการลดภาระงานซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพให้ห้องสมุดทั่วประเทศ ซึ่งหอสมุดแห่งชาติโปแลนด์กำลังพัฒนาแพลตฟอร์ม "Union catalogues" เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรของห้องสมุดต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกับห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา และห้องสมุดประเภทอื่น ๆ

National Library of Poland มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดสถาบันการศึกษา ระบบสืบค้น Union catalogues ของหอสมุดแห่งชาติโปแลนด์ปัจจุบันใช้ระบบ Alma ร่วมกับเครื่องมือค้นหา Primo ห้องสมุดหลักที่เข้าร่วม เช่น หอสมุดแห่งชาติในวอร์ซอ และหอสมุดมหาวิทยาลัยจาเกลโลเนียนในครากูฟ มีห้องสมุดมากกว่า 758 แห่งทั่วประเทศที่เข้าร่วมและทำข้อตกลงกร่วมกับหอสมุดแห่งชาติโปแลนด์



## การให้บริการผ่านดิจิทัล (Digital Access)

ห้องสมุดดิจิทัลแห่งชาติ Polona ถูกสร้างขึ้นเพื่อนำเสนอมรดกทางวัฒนธรรมของโปแลนด์ที่มีประเพณีและความสำเร็จอันยาวนาน และยกระดับการเข้าถึงคอลเลกชันดิจิทัลของหอสมุดแห่งชาติโปแลนด์ให้เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกขึ้น ซึ่งได้รวบรวมถึงวรรณกรรมและสิ่งพิมพ์ทางวิชาการฉบับสำคัญ, เอกสารทางประวัติศาสตร์, วารสาร, ภาพกราฟิก, ภาพถ่าย, โน้ตเพลง และแผนที่ และเอกสารต้นฉบับโบราณอันล้ำค่ามาแปลงเป็นในรูปแบบดิจิทัล และเปิดให้เข้าชมและดาวน์โหลดใช้งานได้ฟรี ที่เป็นแนวคิดการให้บริการและแปลงมรดกทางวัฒนธรรมเป็นดิจิทัลช่วยให้ผู้คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงคอลเลกชันพิเศษของโปแลนด์ได้ตลอด 24 ชั่วโมง



ห้องสมุดดิจิทัลแห่งชาติ Polona <https://polona.pl>



- จุดเน้น: ให้ความสำคัญกับสถาบันที่เข้มแข็ง การเชื่อมโยงถึงกัน และการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลอย่างครอบคลุม

- เป้าหมายเชิงกลยุทธ์: สร้างชุมชนที่คล่องตัวและยืดหยุ่น พร้อมรับมือและทนทานต่อผลกระทบจากวิกฤตการณ์ต่างๆ

- จุดร่วมที่สอดคล้องกันระหว่าง IFLA และอาเซียน: ทั้งสององค์กรมีหลักการร่วมกันคือ อนาคตที่ยั่งยืนต้องพึ่งพาระบบความรู้ กล่าวคือสถาบันต่างๆ ต้องรู้จักปรับตัวและยืดหยุ่น การร่วมมือข้ามพรมแดนเป็นสิ่งจำเป็น และห้องสมุดต้องได้รับการยอมรับในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

### บทบาทของห้องสมุดตามเป้าหมายของ IFLA (Impact Areas)

#### ด้านที่ 1: การเชื่อมโยงชุมชนโลก (Connected Global Communities)

- เป้าหมาย: เชื่อมโยงห้องสมุดผ่านเครือข่ายวิชาชีพระดับโลกที่เข้มแข็ง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ นวัตกรรม และสร้างมาตรฐานร่วมกัน

#### - ทำไมความร่วมมือของห้องสมุดในอาเซียนจึงสำคัญ?

1. เพราะเราเผชิญปัญหาภูมิภาคเหมือนกัน (เช่น ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล ข้อมูลเท็จ ความไม่เท่าเทียม)
2. เป็นโอกาสสร้างความแข็งแกร่งร่วมกัน
3. การช่วยเพิ่มกระบอกเสียงในระบบนิเวศความรู้ระดับโลก และทำให้การแบ่งปันทรัพยากรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- สิ่งที่อาเซียนต้องลงมือทำ: ยกกระดับความร่วมมือระหว่างหอสมุดแห่งชาติ สร้างระบบข้อมูลดิจิทัลที่ทำงานเชื่อมโยงกันได้ พัฒนาความเป็นผู้นำและจริยธรรมวิชาชีพ เพื่อขับเคลื่อนความยืดหยุ่นทั่วทั้งภูมิภาค

#### ด้านที่ 2: การได้รับการยอมรับในฐานะพันธมิตร (Recognised as Partners)

- เป้าหมาย: ห้องสมุดต้องได้รับการยอมรับ เป็นตัวแทน และได้รับการให้คุณค่าในฐานะ "พันธมิตร" อย่างแท้จริง

- แนวทาง: ห้องสมุดต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในวาระการพัฒนาและนโยบายสาธารณะ รวมถึงสนับสนุนด้านการศึกษา นวัตกรรม และการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลของสังคม ได้แก่ ห้องสมุดในฐานะพันธมิตรเชิงนโยบาย พันธมิตรในการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้สนับสนุนเสรีภาพทางปัญญาและการเข้าถึงข้อมูลแบบเปิด (Open Access) รวมถึง การเป็นกระบอกเสียงที่ต้นตัวในการหารือเชิงนโยบายระดับภูมิภาค

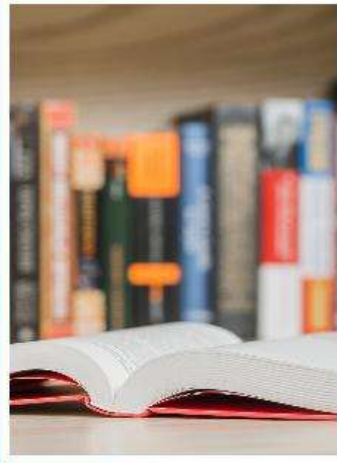
#### ด้านที่ 3: การสร้างการเปลี่ยนแปลงที่มีความหมาย

- ห้องสมุดได้รับการเสริมศักยภาพเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่มีความหมายในทุกกระดับ
- การพัฒนาขีดความสามารถและการฝึกอบรมวิชาชีพ
- การพัฒนาความเป็นผู้นำและโครงสร้างระดับภูมิภาคที่แข็งแกร่ง

## แนวปฏิบัติสำหรับห้องสมุดที่มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ (Resilient Libraries)

PERPUSTAKAAN NASIONAL  
REPUBLIK INDONESIA

Perpustakaan  
demi martabat



### Resilient Libraries in Practice

- Build regional cooperation mechanisms.
- Develop measurable impact frameworks.
- Strengthen digital competencies and innovation.
- Design evidence-based programmes for communities.

The 120th Anniversary of the National Library of Thailand

www.perpusnas.go.id

NATIONAL LIBRARY OF INDONESIA

- สร้างกลไกความร่วมมือระดับภูมิภาค
- พัฒนารอบการประเมินผลกระทบที่สามารถวัดผลได้
- เสริมสร้างสมรรถนะทางดิจิทัลและนวัตกรรม
- ออกแบบโครงการสำหรับชุมชนโดยอ้างอิงหลักฐานเชิงประจักษ์

PERPUSTAKAAN NASIONAL  
REPUBLIK INDONESIA

Perpustakaan hadir  
demi martabat bangsa

### Knowledge Resilience: Safeguarding Memory

- National libraries preserve documentary heritage.
- Legal deposit collections and manuscripts.
- National bibliographic records and digital repositories.
- Digitisation transforms heritage into accessible knowledge.

The 120th Anniversary of the National Library of Thailand

www.perpusnas.go.id

NATIONAL LIBRARY OF INDONESIA

15

## ความยืดหยุ่นทางความรู้: การปกป้องความทรงจำ

- หอสมุดแห่งชาติอนุรักษ์มรดกทางเอกสาร
- คอลเลกชันสิ่งพิมพ์ที่ส่งตามกฎหมาย (Legal deposit) และเอกสารตัวเขียนโบราณ
- ระเบียบบรรณานุกรมแห่งชาติและคลังข้อมูลดิจิทัล
- การแปลงข้อมูลเป็นดิจิทัลช่วยเปลี่ยนมรดกให้กลายเป็นความรู้ที่เข้าถึงได้

PERPUSTAKAAN NASIONAL  
REPUBLIC OF INDONESIA

Perpustakaan hadir  
demi martabat bangsa

### Libraries as Architects of Knowledge Ecosystems

- ✓ Provide equitable digital access.
- ✓ Promote digital and information literacy.
- ✓ Uphold ethical principles and intellectual freedom.



The 120th Anniversary of the National Library of Thailand | www.perpusnas.go.id | NATIONAL LIBRARY OF INDONESIA | 18

## ห้องสมุดและความต่อเนื่องทางวัฒนธรรม / ห้องสมุดในฐานะสถาปนิกแห่งระบบนิเวศทางความรู้

- ส่งเสริมการรู้ดิจิทัลและการรู้สารสนเทศ
  - ยึดมั่นในหลักจริยธรรมและเสรีภาพทางปัญญา
  - การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและข้อมูลที่เชื่อถือได้
- สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างกิจกรรมที่ห้องสมุดจะดำเนินการได้

## รูปภาพการเข้าร่วมโครงการ



มุม นิทรรศการ “120 ปี หอสมุดแห่งชาติ จารีกอดีต บันทึกรปัจจุบัน รังสรรค์อนาคต”



Directory บจจ Digital Signage



แอปพลิเคชันหอสมุดแห่งชาติ

### การถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากรในฝ่าย

ได้แลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากการเข้าโครงการ 120 ปี แห่งการสถาปนาหอสมุดแห่งชาติ ในที่ประชุมส่วนบริหารส่วนบริหารงานวิทยทรัพยากร ครั้งที่ 2/2569 ผ่านระบบออนไลน์ด้วย Zoom เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2569

### ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพบรรณารักษ์ทั้งในและต่างประเทศ
2. ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการนำเสนอกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุดในภาคีเครือข่ายของ (IFLA) "สหพันธ์ ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมห้องสมุดและสถาบัน" (International Federation of Library Associations and Institutions นับเป็นประสบการณ์อันทรงคุณค่า
3. ได้รับชมนิทรรศการ “120 ปี หอสมุดแห่งชาติจารีกอดีต บันทึกรปัจจุบัน รังสรรค์อนาคต” และมีโอกาสเยี่ยมชมห้องสมุด รวมถึงแหล่งเรียนรู้ของหอสมุดแห่งชาติ ทำให้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความเป็นไทย

นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ปรับปรุงการทำงาน ดังต่อไปนี้

หัวข้อการปรับปรุง / พัฒนา	รายงานผลการปรับปรุง/ พัฒนา ภายในวันที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ(ถ้ามี)

ผู้รายงาน..... กัญญา อัมพรม

(นางสาวกัญญา อัมพรม)

ตำแหน่งบรรณารักษ์

วันที่ 28 เมษายน 2569

ความคิดเห็นของหัวหน้างาน

มีประโยชน์ต่อการทำงาน และเห็นควรให้เผยแพร่

ลงชื่อ..... ปภาดา น้อยคำยาง

(นางปภาดา น้อยคำยาง)

ตำแหน่ง หัวหน้างานจัดการวิทยทรัพยากร

วันที่ 28 เมษายน 2569

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

รับทราบ

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์วรพล อร่ามรัศมีกุล)

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

วันที่..... 1 พ.ค. 2569

- หมายเหตุ :
1. จัดทำรายงานฯ หลังจากเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน ภายใน 15 วันทำการ เสนอหัวหน้าฝ่าย
  2. หัวหน้าฝ่ายเสนอความเห็น ภายใน 3 วันทำการ และเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง
  3. แจ้งผู้รายงานทราบ และจัดเก็บเข้าแฟ้มรายงานการประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน
  4. หัวหน้าฝ่ายติดตามผลการปรับปรุงพัฒนา
  5. หัวหน้าฝ่ายรายงานผลการปรับปรุงพัฒนาให้ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางได้ทราบ